

NOTITIE: Visie & missie Stichting Fort Honswijk

Algemeen

Deze visie en missie verwoordt op hoofdlijnen waar de stichting Fort Honswijk voor staat en wil gaan: *wat ons drijft en bindt*.

Mede op basis hiervan wordt vervolgens ingezoomd op de inhoudelijke visie van de stichting op de toekomstige ontwikkeling van het Fort. De inhoudelijke visie is van belang voor geïnteresseerde marktpartijen in de toekomstige exploitatie van het Fort en voor de selectieprocedure.

Visie (hoe kijken wij aan tegen het fort en zijn betekenis)

Fort Honswijk is het monumentale hart van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW). Het vormt samen met Lunet aan de Snel en de oude inundatiewatergang De Snel de Stelling van Honswijk. Met de latere uitbreidingen aan vestingwerken in de directe omgeving, de aanwezige water(beheer)systemen en het nog goeddeels open militaire landschap vormt het één van de meest complete gebieden waar het werkingsprincipe van het unieke Nederlandse verdedigingssysteem kan worden beleefd. Fort Honswijk is ook het oudste en grootste torenfort van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, die op haar beurt weer het grootste rijksmonument van Nederland is. Door het unieke karakter van de NHW en de uitgestrektheid ervan is het in combinatie met de Stelling van Amsterdam genomineerd om te worden opgenomen op werelderfgoedlijst van de UNESCO onder de naam De Hollandse Waterlinies.

Als publiek bezit is behoud van fort Honswijk in de eerste plaats van groot cultuur-historisch belang, bepalend voor de identiteit van het gebied. In de tweede plaats zijn het fort en zijn omgeving van een grote schoonheid, aantrekkelijk voor recreatie en toerisme. Ten derde kunnen de historische en landschappelijke allure van het fort ondernemers en publieke organisaties inspireren bij de ontwikkeling van hun producten en diensten *en* van het gebied. Waar fort en landschap vroeger dus de grote, nationale opgave van de landsverdediging dienden, willen wij er vandaag de dag ruimte bieden voor nieuwe initiatieven waar de samenleving baat bij heeft.

Missie (waartoe zijn wij op Honswijk?)

Wij willen Fort Honswijk tot bloei te brengen als gastvrije en ondernemende community waar het historische belang en de uitzonderlijke kwaliteit van de plek enerzijds en eigentijdse, maatschappelijk betrokken bedrijvigheid anderzijds elkaar versterken. Zo koppelen we de opdracht tot duurzaam beheer en onderhoud van het fort aan de ambitie om geschiedenis, locatie en actualiteit te verbinden en daarmee toegevoegde waarde te creëren voor de samenleving. Daarin willen we toonaangevend en onderscheidend zijn: lokaal verankerd, regionaal actief, nationaal relevant, in een proces van co-creatie. De stichting neemt daartoe de rol op zich van 'sturend verbindingsofficier'.

Toelichting:

- De insteek van de missie is dat die zowel richting geeft als ruimte. Het is een inhoudelijke ambitie op hoofdlijnen en laat tegelijkertijd nog volop ruimte voor verschillende invullingen van de toekomstige bestemming van het fort.

- De keuze voor een community impliceert dat we meer willen zijn dan een activiteitenterrein waar ieder zijn / haar ding doet. We streven naar een levendige plek met partners die op basis van de missie en een gedeeld belang bereid zijn elkaar direct of indirect te helpen bij het verwezenlijken van doelen en activiteiten, bijvoorbeeld door het delen van informatie, ideeën en voorzieningen. Zo wordt het geheel meer dan de som der delen.
- Gastvrij betekent dat het aanbod op het terrein aantrekkelijk is voor bezoekers en dat zij zich welkom voelen. Ondernemend staat voor: actief, economisch zelfstandig en resultaatgericht.
- Het verbinden van geschiedenis, locatie en actualiteit is een fundamentele keuze. We nemen de zgn. *genius loci* als vertrekpunt voor een passende herbestemming en streven daarmee naar een eigentijds, extensief en hoogwaardig aanbod dat van waarde is voor de (maatschappelijke) behoeftes van de samenleving van vandaag. We zoeken dus partners met hart voor de plek, die deze inspiratie delen en hun producten en diensten mede van daaruit willen ontwikkelen en aanbieden.
- ‘Toegevoegde waarde voor de samenleving’ doelt op activiteiten met een duidelijk publiek belang. Daarbij kunnen we denken aan grote maatschappelijke opgaven rond klimaat, natuur en landschap of sociaal-culturele problematiek. Maar uiteraard ook aan meer concrete producten en diensten die de kwaliteit van leven en leefomgeving verbeteren. Dit zijn voor een groot deel commerciële activiteiten maar niet in die zin dat zij zijn gericht op louter economische winstmaximalisatie.

De algemene visie en missie heeft een doorvertaling gekregen naar een meer inhoudelijke visie op de mogelijkheden voor de ruimtelijke invulling en het ruimtelijke gebruik van het fortterrein. Dit is gedaan aan de hand van richtinggevende uitspraken over wensen en ambities ten aanzien van het gebruik van bestaande gebouwen, de eventuele uitbreidingen en/of het toevoegen van bouwvolumes en de exploitatie, inclusief de voorkeuren ten aanzien het ontwikkelingsproces.

Kernactiviteiten

De stichting realiseert haar missie door:

1. Ondernemers en maatschappelijke organisaties te werven, hen ruimte te bieden, zowel letterlijk als figuurlijk, voor hun activiteiten en met hen samen te werken aan het merk Fort Honswijk
2. Het faciliteren en/of zelf organiseren van publieksactiviteiten zoals evenementen en rondleidingen o.a. in samenwerking met de vrijwilligers van de Stichting Honswijk-Everdingen
3. Het (laten) inrichten en onderhouden van het terrein en de gebouwen met daarbij o.a. goede, algemene publieksvoorzieningen
4. Het (doen) ontwikkelen en/of delen van kennis over de geschiedenis van het fort, de Stelling van Honswijk en de NHW: onderzoek, publicatie, educatie, inhoudelijke publieksinformatie e.d.
5. Het opzetten en uitvoeren van marketingactiviteiten

Doelgroepen

Hieronder verstaan we de marketing-doelgroepen ofwel de groepen die wij onze producten en diensten aanbieden. Het betreft onder andere ondernemers en maatschappelijke organisaties, bezoekers en historici zowel amateur als professioneel.

Naast onze marketing-doelgroepen zijn de stakeholders in de nabije en wijde omgeving belangrijk voor ons als communicatie-doelgroep.

Waarden

Wij herkennen ons in de volgende waarden en eigenschappen en laten ons daardoor leiden bij de keuze voor de toekomstige ontwikkeling:

- Maatschappelijke verantwoordelijkheid;
- Besef van het cultuurhistorisch belang van het Fort en zijn omgeving;
- Ondernemingszin;
- Ambitie (vgl. toonaangevend en onderscheidend);
- Openheid;
- Betrokkenheid;
- Pragmatisch, lean & mean

Inhoudelijke visie toekomstige ontwikkeling

Doel herontwikkeling Fort Honswijk

De ontwikkeling van het Fort dient plaats te vinden op een dusdanige wijze dat de aanwezige cultuurhistorische kwaliteiten en de huidige waarden ten aanzien van natuur, ecologie en landschap behouden blijven en waar mogelijk in de nabije toekomst worden versterkt. Doel van de Stichting Fort Honswijk is het, binnen een kostendekkende exploitatie, versterken van de bestaande kernkwaliteiten van het Fort en het creëren van nieuwe functies op het Fort binnen een overkoepelend thema, dat aansluit bij een of meerdere concepten uit het Ontwikkelkader. De stichting wil ruimte bieden aan een creatieve en passende toekomstige ontwikkeling met als uitgangspunt de cultuurhistorische, ecologische en natuurgerichte kwaliteiten van het Fort behouden en versterken en het fort voor een breed publiek toegankelijk houden. De fortwal en de voormalige geschutstoren spelen bij dit laatste een belangrijke rol.

Bezoekers van het Fort moeten tevens worden 'uitgenodigd' om de militaire werken van de Stelling van Honswijk, de natuur op het Eiland van Schalkwijk met zijn wandel- en fietsroutes en iets verder weg de bijzondere objecten van de NHW binnen de provincie Utrecht te verkennen en te beleven. En ook omgekeerd: recreanten en bezoekers in genoemde aangrenzende gebieden moeten zich uitgenodigd voelen een bezoek aan Fort Honswijk te brengen.

De aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden staan uitgebreid beschreven in diverse achterliggende documenten.

Overkoepelend thema om merkkraft te versterken

De kernkwaliteiten van Fort Honswijk (zie hst. 2 Ontwikkelkader) zijn zodanig, dat het Fort al jarenlang een sterk merk is met ruime bekendheid, zowel op lokaal en regionaal niveau als op landelijk niveau. Als grootste torenfort is het één van de parels van de NHW en heeft het veel potentie. In de visie van de stichting liggen er vanuit een passende herontwikkeling dan ook volop kansen om de merkkraft te versterken en verder uit te bouwen. De stichting is van mening dat die herontwikkeling bij voorkeur dient plaats te vinden binnen een overkoepelend thema. Een dergelijk thema dient aansprekend en betekenisvol te zijn en van een zodanig abstractieniveau dat het voldoende ruimte biedt voor een nadere invulling van aan het thema gelieerde (gebruiks)functies.

Als voorbeeld van een thema kan worden genoemd “de ambachtelijke omgeving” met specifieke aandacht voor het Fort en kleinschalige op de omgeving afgestemde activiteiten, of “de verblijvende passant” waarbij de aandacht meer uitgaat naar de mens op het Fort.

Het is van belang dat geïnteresseerde partijen al in de selectiefase een gemotiveerd voorstel doen voor een overkoepelend thema en hiervoor ook een onderbouwing geven met suggesties voor nadere invulling.

Rijksmonumentale gebouwen

De restauratie van het poortgebouw is in 2017 uitgevoerd, terwijl die van de overige rijksmonumentale gebouwen op het terrein in 2021 zal worden afgerond. Voor de voormalige geschutstoren geldt echter, dat de restauratie nog tot het najaar van 2022 zal doorlopen. Met de restauratie wordt voldaan aan de eisen die de Erfgoedwet hieraan stelt ten aanzien van in stand houding en vervreemding. Vanuit de monumentenstatus gelden strikte voorwaarden voor zowel de inrichting als het gebruik. In de visie van de stichting worden geen inrichtingsveranderingen doorgevoerd, die niet volledig ongedaan kunnen worden gemaakt. Eventueel noodzakelijk geachte voorzieningen worden (bij voorkeur) buiten deze gebouwen geplaatst en passend binnen de omgeving.

Voor de voormalige geschutstoren geldt dat geen enkele fysieke wijziging mag worden aangebracht. De toren krijgt geen commerciële functie. Bezoek aan de toren is slechts onder begeleiding van een gids in de zomerperiode mogelijk. De toren is en blijft het domein van vleermuizen. Indien zich mogelijkheden voordoen zal de vleermuisfunctie in de toekomst worden versterkt.

Waarborgen behoud subsidiegelden voor restauratie

De hoogte van de restauratiesubsidie voor de tien rijksmonumentale gebouwen is rechtstreeks gekoppeld aan een uit te voeren programma van maatregelen gericht op het verduurzamen van de gebouwen en het verbeteren van de toegankelijkheid. De maatregelen dienen nog in 2022 te worden uitgevoerd, gezien de gestelde deadline van 31-12-2022 voor deze subsidie. Subsidiehouder is de gemeente Houten en in die zin is de gemeente Houten ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen. Omdat gerichte maatregelen pas kunnen worden genomen nadat de functie van de gebouwen is vastgesteld, is het noodzakelijk dat hierover snel duidelijkheid komt.

In de visie van de stichting zal een keuze voor een overkoepelend thema met een (aanzet tot) functietoedeling aan gebouwen en lokalen daarbinnen nog in 2021 moeten worden gedaan. De stichting wil daartoe nog in 2021 een openbare tenderprocedure doorlopen, waarbij iedere ondernemer (of combinatie van ondernemers) gelijke kansen krijgt om binnen de speelruimte van het Ontwikkelkader een ontwikkelvisie en na selectie een ontwikkelplan in te dienen.

Rijksmonumenten overig

Naast tien gebouwen die de status hebben van Rijksmonument, zijn ook de fortwal en de fortgracht aangemerkt als rijksmonument en overkoepelend ook Fort Honswijk als geheel. Dit betekent dat alles binnen het Fortterrein een beschermde status heeft. Voor de fortwal en de daarin nog aanwezige waardevolle archeologische elementen, inclusief de militaire beplanting zijn wensen en ambities geformuleerd voor toekomstige restauratie en reconstructie. Echter investeringen hierin zullen in de exploitatie niet direct bijdragen aan een verhoging van het financiële resultaat. In de visie van de stichting mogen dergelijke investeringen in de tijd vooruit worden geschoven, dan wel worden

uitgevoerd als hiervoor aanvullende financiële middelen beschikbaar komen. Dit geldt overigens niet voor een aan te leggen (natuur)wandelpad over de fortwal rond het Fort met zichtpunten over het Fort en op het omliggende landschap.

Overige bestaande gebouwen

In de visie van de stichting is er voor de naoorlogse bebouwing binnen bepaalde kaders ruimte voor verandering, mits de betreffende gebouwen op hoofdlijnen herkenbaar blijven. Hiervoor is het tevens belangrijk dat de sfeer van de naoorlogse defensie terrein voelbaar en tastbaar blijft en de ruimtelijke structuur van het fort, inclusief fortwal wordt versterkt en/of hersteld.

Voor gebouw P (voormalige keuken/eetzaal in de fortwal) geldt dat deze weliswaar geen monument is maar wel een zekere monumentale status heeft als onderdeel van het Rijksmonument Fort Honswijk als geheel. Door zijn ligging deels in de fortwal met zicht over de Lek leent dit gebouw zich in de visie van de stichting prima om er een restaurantfunctie in onder te brengen. Echter voor een dergelijke functie kan ook worden gedacht aan een karakteristieke plaats op het terrein zelf. Binnen een overall thema en voorstellen voor een daarbij behorende ruimtelijke invulling zullen gemotiveerde keuzes moeten worden gemaakt. Dergelijke afwegingen moeten ook worden gemaakt voor andere gebouwen. Een voorbeeld is gebouw V (naoorlogse munitiefabriek) met een interieur die van cultuurhistorisch belang is, maar door zijn ligging het zicht op het rijksmonumentale gebouw C blokkeert. Een doorbraak door het gebouw is technisch mogelijk, maar gaat zonder uitbreiding weer ten koste van het bestaande bouwvolume.

Nieuwe bouwvolumes

Om te kunnen bijdragen aan een duurzame toekomst van het Fort wordt ontwikkelingsruimte geboden. Binnen specifieke voorwaarden mogen bouwvolumes worden toegevoegd aan het terrein. In de visie van de stichting dient hier echter terughoudend mee te worden omgegaan en dient de noodzaak hiervan vanuit de exploitatie te worden aangetoond.

Bij nieuwbouw is het van belang dat deze past binnen de uitstraling en kwaliteiten van het Fort en de NHW. Als de noodzaak voor het realiseren van extra bouwvolumes wordt vastgesteld, dan dient in de visie van de stichting als eerste te worden gekeken naar gebouwen met een tijdelijke uitstraling of een tijdelijk karakter, passend binnen de gevolgde bouwtraditie van het Fort in de naoorlogse periode om te werken met 'tijdelijke bebouwing'. De voormalige artillerieloodsen zijn een voorbeeld van de eerste categorie (rechthoekig houten gebouw met pannen gedekt), terwijl de rechthoekige met pannen gedekte stenen gebouwen (gebouw P), de uit panelelementen opgetrokken gebouwen (voormalige legeringsgebouw) en de nissenhutten voorbeelden zijn voor de tweede categorie. Deze voorbeelden kunnen dienen als inspiratiebron op deze eerste oriëntatie richting. In het vervolg daarop kan worden gekeken naar lage gebouwen van baksteen met licht hellend dak zoals werkplaats B en nieuwe munitiewerkplaats V (grote openruimtes met veel daglicht) en tenslotte betonnen grondgedekte gebouwen, bijvoorbeeld als onderdeel van een ander gebouw op het terrein met één zichtbare gevel. In haar visie is de stichting zeer terughoudend met een eventuele toevoeging van nieuwe grondgedekte bouwvolumes in de fortwal.

Terreininfrastructuur en nutsvoorzieningen

De aanwezige terreinverharding verkeert in een vrij gebrekkige staat van onderhoud, terwijl hetzelfde geldt voor de aanwezige nutsvoorzieningen. Laatst genoemde zijn in zeer beperkte mate aanwezig en concentreren zich voornamelijk rond gebouw O en in mindere mate werkplaats B (leidingwater, toilet en wifi-contactpunt in gebouw O). Elektriciteit en verlichting is in alle gebouwen aanwezig met uitzondering van de contrescarp (wel aansluitpunten). Met name de hemelwaterafvoer op het terrein verkeert in slechte staat. In de visie van de stichting wordt in een vroegtijdig stadium een integraal plan voor de terreininfrastructuur en de basisnutsvoorzieningen opgesteld, waarbij een gefaseerde uitvoering mogelijk is, afhankelijk van de gewenste gebruiksfunctie en het moment van in gebruik nemen.

Zichtlijnen op en over het Fort

Doorzichten en verbindingen tussen (militaire) gebouwen hebben door de tijd heen altijd belangrijk gespeeld bij de ruimtelijke ontwikkeling en het gebruik van het Fort. Aan deze zichtlijnen is zowel in het Ontwikkelkader (Johan van der Gun/Edwin Boonstoppel; juni 2019) als de Cultuurhistorische waardering (Steenhuis-Meurs; augustus 2019) veel aandacht besteed. Bij de afweging over de plaats van eventuele nieuwbouw dient het handhaven van de belangrijke zichtlijnen op het Fort in de visie van de stichting als uitgangspunt. Dit legt randvoorwaarden op in de locatiekeuze van eventuele nieuwbouw. Een andere randvoorwaarde in de visie van de stichting is dat de solitaire ligging van bebouwing op het fortterrein, ingebed in het groen, moet worden gehandhaafd en dat het terrein overzichtelijk blijft en voornamelijk open.

De exploitatie

Een van de doelstellingen van de stichting is het op de kortst mogelijke termijn komen tot een kostendekkend exploitatie zonder structurele bijdragen van de gemeente Houten als eigenaar, subsidieverstrekker en/of fondsen en met het Ontwikkelkader als uitgangspunt. In de visie van de stichting is het niet mogelijk om vanaf dag één een kostendekkende exploitatie te realiseren, maar moet dat met het overkoepelende thema (zie “Thema om merkkracht te versterken”) wel kunnen binnen een termijn van maximaal vijf jaar. Voor de tussenliggende periode zet de stichting in op het zoveel mogelijk benutten van kansen en mogelijkheden die zich vanuit de huidige situatie voordoen, zonder grootschalige eigen investeringen.

Korte termijn als opstapmodel

Nadat Fort Honswijk in 2016 van eigenaar is overgegaan naar de gemeente Houten heeft de gemeente een aantal activiteiten in gang gezet, die erop gericht waren het Fort beter op de kaart te zetten. Binnen een voor een periode van maximaal vijf jaar gekozen concept “**te gast**” is een aanpak geformuleerd waarbij markt en overheid als partners zouden optrekken en activiteiten op het fort zouden gaan organiseren met gebruikmaking van de bestaande voorzieningen.

Centraal in het concept “te gast” stond dat het Fort in toenemende mate zou worden opengesteld voor het publiek en dat het door tijdelijke activiteiten van ondernemers tot leven zou komen en dat daarbij tegelijkertijd inkomsten zouden worden gegenereerd. Dit concept paste bij de gemeentelijke toekomstvisie Proeftuin Houten 2025, omdat er zou worden ingezet op het experimenteren van gebruikersmogelijkheden in samenwerking met ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Voordelen van deze aanpak waren volgens de toenmalige inzichten:

- Mensen leren het Fort en de omgeving kennen en ervan houden;
- Een tijdelijke exploitatie creëert draagvlak door de omgeving uit te nodigen en te betrekken;
- Het is een goed instrument voor positionering en boort potentiële marktinteresse, fondsen en subsidies aan;
- Inkomsten dragen bij aan het beheer en onderhoud in de eerste jaren;
- Gaandeweg vind je uit welke functies en evenementen het beste bij het Fort passen;

Bij deze visie op de korte termijn is het wenselijk diverse activiteiten mogelijk te maken in de verschillende gebouwen van het Fort en het buitenterrein. Als passende functies zijn genoemd:

- Dagrecreatie, kleinschalige verblijfsrecreatie en evenementen in bestaande en tijdelijke gebouwen en in de buitenruimte.
- Kleinschalige horeca-activiteiten.
- Zaalverhuur voor zakelijk en particulier gebruik.
- Bedrijfsactiviteiten in bestaande of tijdelijke gebouwen,
- Bouw van tijdelijke gebouwen of tenten voor genoemde functies.

Naast de verhuur van enkele bestaande gebouwen was het voornemen om het Fort ook in te zetten bij festivals en culturele evenementen. Het openstellen van het Fort voor dergelijke activiteiten zou de wens van de gemeente ondersteunen om het weer tot leven te brengen en zoveel mogelijk mensen kennis te laten maken met deze prachtige locatie.

Door allerlei ontwikkelingen heeft men aan de doelstellingen van het concept slechts in beperkte mate invulling kunnen geven. In de visie van de stichting wordt voor een periode van maximaal vijf jaar voortgeborduurd op het concept van de gemeente onder de noemer “**op weg**”. Hiermee wil de stichting inzetten op activiteiten die, met de al bereikte resultaten vanuit het concept “te gast”, betrekkelijk snel zijn te realiseren en waarmee ook op korte termijn zodanige inkomsten zijn te genereren dat sprake is van een kostendekkende exploitatie. Daarnaast wil de stichting met deze naamgeving benadrukken dat het moet gaan om activiteiten die in de eindfase van genoemde periode naadloos aansluiten op het nog te kiezen centrale thema voor de toekomst: op weg dus naar het voor de plek en de omgeving meest ideale concept.

Het proces

Bij de oprichting van de Stichting Fort Honswijk is de principe afspraak gemaakt, dat de erfpachtovereenkomst tussen de gemeente Houten en de stichting per 01-01-2022 zal worden ondertekend. Met de ondertekening gaat het vastgoed en de exploitatie van het Fort over naar de stichting die het contract met de gemeente aangaat. Anno 2021 zijn er meerdere redenen om te overwegen de erfpachtovereenkomst op een later moment in te laten gaan. Zo zijn de doelstellingen van het concept “te gast” slechts ten dele gerealiseerd met name ten aanzien van het realiseren van mogelijkheden voor activiteiten in gebouwen en op het buitenterrein, is de planning voor de restauratie uitgelopen waardoor nog restauratiewerkzaamheden tot in september 2022 zullen doorlopen, dienen veel basis(nuts)voorzieningen in de gerestaureerde gebouwen nog te worden gerealiseerd en voorziet het vigerende bestemmingsplan niet in mogelijkheden om (horeca)activiteiten op het Fort uit te voeren. Als gevolg van deze belemmeringen, kan in de visie van

de stichting niet tot ondertekening van de overeenkomst per 01-01-2022 worden overgegaan, maar zal dit moeten plaatsvinden op een in overleg nader te bepalen moment in 2022 met als uiterste datum 31 december 2022.

De tenderprocedure

De stichting zet in op het uitvoeren en afronden van de eerste fase van een tenderprocedure nog in 2021. Medio 2022 kan dan de hele procedure afgerond zijn. De procedure wordt uitgevoerd op basis van de visie van de gemeente daarover en het gestelde in het Ontwikkelkader. Onderhavige notitie met beschreven inhoudelijke visie kan worden gezien als een aanvulling op het gestelde in het Ontwikkelkader. Voorafgaande aan de tenderprocedure zullen de noodzakelijke tenderproducten worden opgesteld door een onafhankelijk deskundig bureau met als belangrijkste product een herontwikkelings- en selectieleidraad en een inspiratiedocument.

In het Ontwikkelkader worden voor de tenderprocedure twee fasen onderscheiden, een selectiefase en een gunningsfase. In de visie van de stichting zou gezien de grootschaligheid en complexiteit van de locatie en ten behoeve van een zorgvuldig procesverloop een tussenfase te overwegen zijn, namelijk een dialoofase. Een besluit hierover zal in overleg met betrokken partijen uiterlijk worden genomen in de afrondingsfase van de selectieprocedure.

Overige

Wellicht ten overvloede wordt gesteld dat het Ontwikkelkader Fort Honswijk d.d. juni 2019 en vastgesteld door de gemeenteraad van Houten bindend is voor de herontwikkeling van het Fort. Daarnaast is een groot aantal documenten van belang, waarvan een aantal is opgesteld in het kader van de subsidieaanvraag voor de restauratie van grootschalige rijksmonumenten. De betreffende documenten zijn allemaal digitaal beschikbaar. Overige uitgangspunten en randvoorwaarden zullen worden vastgelegd in de verschillende op te stellen tenderproducten als basis voor een te doorlopen tenderprocedure.

Tot slot: samenvatting toekomstbeeld

Over vijf tot tien jaar is Fort Honswijk een vitale, regionaal-landelijk bekende *en* breed gewaardeerde plek waar ondernemers en publieke organisaties samenwerken en hun producten en diensten succesvol aanbieden, waar bezoekers lering ende vermaeck vinden en bestedingen doen, waar cultuurhistorische kenners hun hart ophalen door kennis te delen en waar de stakeholders in de nabije en wijde omgeving zich met trots mee verbonden voelen. Voor beleidsmakers en bestuurders geldt het als succesvolle voorbeeldcasus van publiek-private samenwerking in het cultuurhistorische domein. Het heeft een sluitende exploitatie waarvan een substantieel deel door inkomsten uit onderneming.

Honswijk 1 september 2021

Stichting Fort Honswijk